

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoła Podstawowa w Rzechcie

im. Bohaterów Walk nad Wartą Września 1939r.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 020r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591).
- Statut Szkoły

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Rzechcie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych

i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. MISJA SZKOŁY

- dążenie do wychowania ucznia mającego świadomość przynależności do społeczności szkolnej;
- dbanie o bezpieczeństwo uczniów;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności;
- kształtowanie postaw patriotycznych;

- kultywowanie miłości do ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata;
- budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji;
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur;
- uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- zwracanie uwagi na rozwój fizyczny i psychiczny uczniów;
- wdrażanie działań profilaktycznych;
- wsparcie rodzica i jego roli wychowawczej w procesie wychowawczym.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Rzechcie jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności;
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych;
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne;
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19) i cywilizacyjnymi;
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego;

- jest tolerancyjny;
  - korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
  - jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny;
  - posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
  - zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego);
  - rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy);
  - szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
  - jest odporny na niepowodzenia;
  - integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole;
  - posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji;
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób cywilizacyjnych i zakaźnych;

- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy);
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;

- 6) kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców;
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości,
- 13) działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;

- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży;
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą;
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 7) poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym;
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego;
- 10) poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe);
- 11) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii;
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie);
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią oraz uzależnieniami od innych substancji psychoaktywnych.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków

odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej);

- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy – integracja;
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja);
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły;

- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne;
- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły.
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów;
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału w zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych;
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów;
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych;
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą kryzys psychiczny;
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania;
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki;
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych;
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19;
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19;
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania;
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19;

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej;
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży;
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Pedagog specjalny/ psycholog:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
  - a) rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły;
  - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
  - c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów.
- udziela pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, kuratorem sądowym);
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań;
- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia;
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów;
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny;
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

5. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;

- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

6. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Program wychowawczo – profilaktyczny)

V. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM

2023/2024

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego;
- Święto Szkoły;
- Dzień Edukacji Narodowej;
- ślubowanie klas pierwszych;
- akcja *Szkoła Pamięta* – wyjazd na cmentarz;

- Narodowe Święto Niepodległości;
- andrzejki szkolne;
- mikołajki;
- wigilia klasowa;
- Jasełka szkolne;
- walentynki;
- pierwszy dzień wiosny;
- bal wszystkich świętych;
- Dzień Ziemi;
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- Dzień Dziecka;
- akcje wolontariatu;
- Zakończenie roku szkolnego.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

S F E R A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N A	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz, obserwacji podczas bieżącej pracy	nauczyciele, wychowawcy	Cały rok szkolny
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym	nauczyciele	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby
		Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły		Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Szkolenie rady pedagogicznej wewnątrzszkolne i zewnątrzszkolne	dyrektor	Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego	
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania	Zajęcia z orientacji zawodowej	Nauczyciel doradztwa zawodowego	zgodnie z harmonogramem	

	własnych uzdolnień			zajęć
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty wyznaczonych klasach	Realizatorzy programu „Unplugged”	Cały rok szkolny
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze, warsztaty	Wychowawcy, pedagog	Według potrzeb
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny Powołanie Rady Wolontariatu Opracowanie Program Szkolnego Wolontariatu	opiekun wolontariatu	Cały rok szkolny
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu spotkanie z kombatantami	nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie ....
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, wyjazdy do biblioteki, muzeum	wskazanie osób odpowiedzialnych za wskazaną formę	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli
	Poznanie dorobku	lekcje wychowawcze	nauczyciele,	zgodnie z

	kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	poświęcone tej tematyce, lekcje języka polskiego, lekcje języków obcych, historia, wycieczki	wychowawcy	harmonogramem
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Zajęcia z pedagogiem Lecje wychowawcze i inne poświęcone tej tematyce	pedagog wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów	Według potrzeb Zgodnie z podstawą programową
	Promowanie zdrowego stylu życia	zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez nauczycieli Program „Unplugged”	nauczyciel WF, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, realizatorzy wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem
S P O Ł E C Z N A	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, Lecje wychowawcze poświęcone tej tematyce	wychowawcy	Cały rok szkolny
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego	Pedagog, wychowawcy	Cały rok szkolny

	rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	rozwiązywania Program „Unplugged” Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego	opiekun samorządu, wychowawcy	
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	Opiekun wolontariatu, wychowawcy	Według potrzeb
	Wspieranie rodziców w procesie wychowania	Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów.	Wychowawcy, pedagog	Cały rok szkolny
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na	Analiza frekwencji uczniów	dyrektor	zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych,

	zajęciach lekcyjnych Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego	Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami		ustalonym na dany rok szkolny
E M O C J O N A L N A	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć Program „Unplugged”	Pedagog, wychowawcy, realizatorzy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć Program „Unplugged”	psycholog szkolny wychowawca	.... zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów

	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu Program „Unplugged”	Pedagog, wychowawcy	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze, a także z udziałem psychologa/pedagoga	wychowawcy klas	Według potrzeb
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń	wychowawca, psycholog szkolny	Zgodnie z potrzebami

	Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty (reintegracja)	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawcy	Według potrzeb

VIII. Procedury postępowania w sytuacjach trudnych (kryzysowych) w Szkole Podstawowej w Rzechcie

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969).
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682, z 2018 r. poz. 950, z 2019 r. poz. 303, 1146).
3. Ustawa z 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz.U. 2019 poz. 1950).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015r. Poz. 1249).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69 ze zm.)
6. ZARZĄDZENIE NR 831 KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI z dnia 15 lipca 2004 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich (Dz.U.Nr 58, poz. 542 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr223, poz. 2217).

Sytuacje uznawane za kryzysowe, wymagające interwencji omówione w dokumencie.

1. Wypadek podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.
2. Zachowania agresywne – stosowanie przemocy.
3. Niska – nieusprawiedliwiona frekwencja.
4. Odurzanie się (alkohol, narkotyki, papierosy).

5. Cyberprzemoc.
6. Procedury na wypadek wystąpienia przypadku zakażenia koronawirusem.

Ad 1.

Postępowanie w przypadku wypadku lekkiego, niewymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienie, stłuczenie):

- Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia niezwłocznie zaprowadzić do gabinetu pielęgniarki, celem udzielenia pierwszej pomocy uczniowi, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim (może odprowadzić inny uczeń lub pracownik obsługi.)
- W razie nieobecności pielęgniarki ucznia należy odprowadzić do pokoju nauczycielskiego, gdzie pomocy udzieli mu osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
- O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły.
- Jeżeli przyczyna zdarzenia była wadliwość lub niesprawność narzędzi nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania oraz informuje dyrektora szkoły.
- Udzielający pomocy ma obowiązek upewnić się, czy poszkodowany nie choruje na hemofilię lub cukrzyce lub inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
- Zdarzenie tego typu nie wymaga wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego, a uczeń nadal kontynuuje zajęcia edukacyjne.
- Przy lekkich wypadkach nauczyciel powiadamia rodzica o zdarzeniu i ustala z nim potrzebę wcześniejszego przyjścia po dziecko. Rodzic wtedy dokumentuje wcześniejszy odbiór dziecka w zeszycie znajdującym się w sekretariacie szkoły.

Postępowanie w sytuacji wypadku wymagającego interwencji lekarza:

- Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń wymaga specjalistycznej pomocy należy doprowadzić go do pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia.
- Należy natychmiast powiadomić dyrektora szkoły, a ten powiadamia rodziców ucznia (dyrektor może zlecić powiadomienie wychowawcy ucznia). Ten fakt powiadamiający dokumentuje wpisem do dziennika zajęć podając datę i godzinę powiadomienia o wypadku.
- Jeżeli wypadek zdarzył się poza terenem, szkoły np. wycieczka szkolna, wszystkie decyzje podejmuje opiekun grupy – kierownik wycieczki.

- W przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej należy natychmiast wezwać rodzica oraz pogotowie ratunkowe.
- Do momentu przybycia pielęgniarki lub pogotowia osoby przeszkolone w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej podejmują niezbędne działania ratujące zdrowie i życie ucznia.
- Dyrektor powiadamia o wypadku organ prowadzący.
- O wypadku śmiertelnym i zbiorowym dyrektor niezwłocznie powiadamia kuratorium oświaty i prokuraturę.
- W celu ustalenia okoliczności wypadku dyrektor powołuje komisję, badająca przyczyny jego powstania. Z prac komisji sporządza się protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- Taki wypadek wymaga wpisu do rejestru wypadków.
- Rodzic odbiera w sekretariacie szkoły kserokopie protokołu wypadku.

Ad. 2.

Przez stosowanie przemocy rozumie się: bójki, ublizanie, zastraszanie itp.

Procedury postępowania wobec ofiary przemocy:

- Nauczyciel przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem i jeżeli jest taka możliwość przeprowadza wstępną rozmowę z uczniem i ustala okoliczności zdarzenia.
- Nauczyciel informuje wychowawcę o zdarzeniu i wstępnych ustaleniach.
- Wychowawca współpracuje z rodzicami ucznia – sprawcy. Powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji i ustala termin spotkania z rodzicami na terenie szkoły.
- Wychowawca powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej przemocy.
- Wychowawca rozmawia ze sprawcą zdarzenia i jego rodzicami o konsekwencjach.
- W przypadku powtarzania się sytuacji dyrektor rozmawia ze sprawcą i rodzicami w obecności wychowawcy.
- W trakcie rozmowy następuje ustalenie metod pracy wychowawczej ewentualnie terapii pedagogiczno-psychologicznej w stosunku do sprawcy (kontrakt).
- Wobec braku dozoru rodziców nad dzieckiem - sprawcą przemocy oraz powtarzających się aktów agresji ucznia w stosunku do innych dzieci dyrektor szkoły

z wychowawcą - może skierować do sądu rodzinnego wnioski o ewentualne ustanowienie nadzoru kuratora lub inne wsparcie.

- Wszystkie kontakty ze sprawcą przemocy i jego rodzicami dokumentowane są notatką podpisaną przez rodziców (dokumentacja przechowywana jest w teczkę wychowawcy.)

Ad 3.

Procedury postępowania wobec ucznia z niską (nieusprawiedliwioną (niepokojącą) frekwencją:

- Realizację obowiązku szkolnego kontroluje dyrektor szkoły.
- Nałożone przez niego zadania w tym zakresie wykonują wychowawcy klas.
- Wychowawcy klas przyjmują usprawiedliwienia (pisemne i ustne).

Procedury postępowania w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych.

- Rodzic ma obowiązek poinformować szkołę o przyczynach nieobecności dziecka w ciągu 2 tygodni
- Jeżeli przez 2 tygodnie nie ma informacji od rodziców o przyczynach nieobecności dziecka wychowawca ma obowiązek rozpoznać przyczynę nieobecności ucznia w szkole, poprzez nawiązanie kontaktu z rodzicami (telefon, list polecony z podpisem dyrektora szkoły, wizyta w domu ucznia).
- Jeżeli nieobecność przedłuża się wychowawca zgłasza sprawę dyrektorowi szkoły.
- Dyrektor przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia zobowiązuje ich na piśmie do regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne.
- W przypadku niedotrzymywania przez ucznia i jego rodziców pisemnego zobowiązania, dyrektor wszczyna proces administracyjno – prawny.

Procedury postępowania w przypadku uczniowskich wagarów czy samowolnego opuszczenia szkoły.

- Na bieżąco powiadamia rodziców o nieobecnościach ucznia na lekcjach.
- Wzywa rodziców ucznia i przeprowadza rozmowę z nimi w obecności ucznia. Zobowiązuje ucznia do zaniechania wagarów lub samowolnego opuszczania szkoły, a rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka na zajęciach szkolnych.
- 3. W przypadku niedotrzymywania przez ucznia i jego rodziców zobowiązania, dyrektor wszczyna proces administracyjno – prawny.

Ad 4.

Procedury wobec ucznia będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. *W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:*

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy natychmiast lub po fakcie.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie.
- Wzywa pielęgniarkę, która dokonuje oględzin, a w sytuacji zagrożeń życia lub zdrowia wzywa pogotowie ratunkowe. W razie nieobecności pielęgniarki od razu wzywa pogotowie ratunkowe.
- Powiadamia dyrektora, który wzywa rodziców. Ustala sposób opieki nad dzieckiem – odbiór ze szpitala / szkoły .
- Dyrektor wzywa policję w przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu, gdy rodzic odmawia przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża zdrowiu lub życiu innych osób.
- Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia i porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- Jeżeli powtarzają się przypadki nietrzeźwości czy odurzenia narkotykami na terenie szkoły dyrektor powiadamia sąd rodzinny.

2. *Procedury postępowania w przypadku przyniesieniu przez ucznia papierosów lub ich palenia na terenie szkoły:*

- Nauczyciel nakazuje uczniowi zwrot tytoniu i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
- Wychowawca powiadamia o zdarzeniu rodziców ucznia oraz odnotowuje fakt dzienniku lekcyjnym.
- Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami. Rozmowa obejmuje informacje o ustalonych okolicznościach zdarzenia, konsekwencjach palenia tytoniu, formie ukarania ucznia.

Ad. 5.

Za cyberprzemoc uznajemy:

1. Naruszenie wizerunku.
2. Zniewagę, zniesławienie.
3. Włamanie.
4. Groźby (sms, informacje telefoniczne, czaty itp.).
5. Nękanie (poprzez sms, połączenia telefoniczne).

Stosowany poprzez:

- telefon komórkowy
- komunikatory
- strony serwisów społecznościowych
- czat
- e- mail

Gdy zostanie zgłoszony w szkole przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

1. Ustalić okoliczności zdarzenia

- Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane
- Jeśli wiedze o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informacje wychowawcy, który o fakcie informuje dyrektora.
- Dyrektor wspólnie z wychowawcą dokonuje analizy zdarzeń i planuje dalsze postępowanie.
- Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.

2. Zabezpieczyć dowody.

- Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz jeżeli to możliwe dane nadawcy.
- Sprawdzić czy ofiara potrafi wskazać sprawcę lub czy przynajmniej ma przypuszczenia.

- Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usług w celu usunięcia kompromitujących czy krzywdzących treści.
- W przypadku gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się policją.

3. Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest uczniem szkoły, wychowawca powinien podjąć działania:

- Przeprowadzić rozmowę z uczniem – sprawcą o jego zachowaniu.
- Powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowanie dziecka.
- Objąć sprawcę opieką psychologiczną – pedagogiczną.

4. Podjąć działania wobec ofiary cyberprzemocy.

- Uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować by zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do nasilenia się prześladowania.
- Po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
- Rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi wychowawca przedstawia kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

5. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

- Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym i ich rodzicami.
- Jeżeli zostały zabezpieczone dowody należy je również dołączyć do dokumentacji pedagogicznej.
- Dokument przechowywany jest w teczce wychowawcy.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na policję.

IX. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- 2) analizę dokumentacji;
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 4) rozmowy z rodzicami;
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli;
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji programu, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.